

potud, že má se zachovati podle příslušných předpisů jazykového zákona, pokud se týče nařízení, do druhého usnesení ze dne 14. června 1926 pro případ, že nebude vyhověno oné výzvě, pojal sankci, že se bude za to míti, že s o u k r o m ý ž a l o b c e o d t r e s t n í h o s t í h á n í u s t u p u j e p o d l e § 46 t r. ř á d u. Neboť sankce tato, nemajíc v této formě opory v uvedených předpisech jazykových, odporuje ustanovením trestního řádu, což plyne z těchto úvah:

Soukromý žalobce, jemuž přísluší plné a neobmezené disposiční právo s jeho nárokem na trestní stíhání, má právo od obžaloby ustoupiti; ustoupení od obžaloby jest buď výslovné nebo se děje mlčky. Zákon neustanovuje žádných zvláštních náležitostí pro výslovné ustoupení od obžaloby, ustoupení to musí však, aby mělo právní účinek, nepochybným způsobem projevovati vůli soukromého žalobce k tomu směřující. Případy, jež podle zákona, t. j. podle ustanovení trestního řádu platiti mají za ustoupení od obžaloby mlčky projevené, obsahuje odst. 3. § 46 tr. ř. Mezi nimi jest uveden i případ, když soukromý žalobce opomene podati návrhy jinak k udržení obžaloby potřebné; to vztahuje se nepochybně k ustanovením §§ 211, 261, 263, 320, 321 tr. ř., jež soukromého žalobce zavazují, aby do určité lhůty podal své návrhy, čelící k zachování práva žalobního. Nelze však ustanovení to rozšiřovati tím způsobem, aby soud mohl nevyhovění jinakým procesním příkazům nebo výzvám, anebo opomenutí jinakých procesních úkonů, jež podle zákona má jiné v zákoně vyřčené následky, postavit pod sankci domněnky, že soukromý žalobce od své žaloby ustupuje. Stejně nemůže býti ohroženo sankcí domněnky ustoupení od obžaloby podle § 46 tr. ř. neuposlechnutí výzvy k opravě nebo doplnění podání (soukromé žaloby) po stránce jazykové.

Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 31. března 1927 čj. Zm I 32/27-4.

Učinil-li knihovní soudce opatření podle § 90 knih. zák., § 17 nař. z 12. ledna 1872 č. 5 ř. z. a § 284 pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z., nelze v takovém opatření spatřovati rozhodnutí o jazykovém právu, na něž by si strana mohla stěžovati dohlédací stížností podle § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař.

Kr. soud jako soud knihovní vydal v několika případech usnesení, že prvopisy listin, podle nichž se stal knihovní zápis, budou schovány ve sbírce listin a že strany mohou si prvopisy vyzdvihnouti, když předloží řádné opisy, protože opisy listin

podle § 90 knih. zák., § 17 nař. z 12. ledna 1872 č. 5 ř. z. (instrukce k zákonu knihovnímu) a § 284 patentu z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. musí se srovnávati s prvopisem, zmíněné opisy však nemají ověřovací doložky v jazyku státním, nýbrž toliko v jazyku menšinovém (německém), takže nelze o opisech těch říci, že se srovnávají s prvopisem a nejsou tudíž pro sbírku listin k potřebě.

Proti tomuto usnesení podala strana na presidium kr. soudu dohlédací stížnost jazykovou, v níž dovozovala, že knihovní soud nebyl oprávněn zadržeti prvopisy listin pro sbírku listin, nýbrž že měl prvopisy listin straně vrátiti a do sbírky listin uložit opisy jejich s ověřovací doložkou toliko v jazyku německém, a žádala, by byla vyslovena nezákonnost takového opatření soudu knihovního a aby bylo vysloveno, že stačí při německých podáních knihovních k úplnosti opisů, když na nich jest toliko německý opis dvojjazyčných doložek ověřovacích.

Presidium kr. soudu dohlédací stížnost tu zamítlo, poukazuje k správným důvodům naříkaného usnesení, zákonu plně vyhovujícím a dodávajíc: žádá-li knihovní zákon v § 6 a § 90 opis listiny, jest samozřejmé, že tím míněn úplný opis a nikoliv libovolný opis části, poněvadž zákonodárce, kdyby se byl spokojil s opisem části listiny, by to byl v zákoně vyslovil; poněvadž se žádá tudíž opis listiny bez jakéhokoliv obmezení, musí býti opis úplný; na tom ničeho nezměnil jazykový zákon.

Proti tomuto vyřízení podala strana další stížnost dohlédací na presidium vrch. zem. soudu, jež stížnost tu zamítlo jako úřad dohlédací podle § 7 jaz. zák. a čl. 96 vl. nař. č. 17/1926 Sb. z. a n. a uvádí v důvodech: Stěžovatelé přehlížejí ustanovení čl. 32 jaz. nař., podle něhož doložky o ověření podpisu nebo vidimaci opisu na listinách mají býti psány jazykem státním a bylo-li žádáno v jazyku menšiny, též tímto jazykem. V daném případě byla doložka ověřovací na listinách sepsána jak jazykem státním, tak také jazykem německým. Má-li býti u soudu ponechán opis těchto listin, příloh to podání, jež bylo podkladem určitého knihovního usnesení, jest přirozeno, že opis ten, jak správně dovozuje naříkané rozhodnutí, musí souhlasiti doslova s originálem, zejména pak také vyhovovati výslovnému předpisu čl. 32 jaz. nař., pokud jde o jazyk ověřovací doložky. V tomto směru nemůže rozhodovati libovůle strany.

I proti tomuto rozhodnutí podala strana další stížnost dohlédací na ministerstvo spravedlnosti, které zrušilo rozhodnutí presidia kr. soudu i presidia vrch. zem. soudu a to z těchto důvodů: Podle § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař. přísluší státním úřa-

dům dohlédacím rozhodovati spory o užití jazyka. Ani jazykový zákon, ani jazykové nařízení nepokládaly za nutno definovati, co jest rozuměti »jazykovým sporem«. Přihlédneme-li však k celému obsahu jazykového zákona a nařízení, nemůžeme býti na pochybách, že »jazykovým sporem« ve smyslu § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař. jest rozuměti spory o práva, jež jazykový zákon a nařízení určitým subjektům přiznávají. Že tento výklad je správný, svědčí zvláště úvodní slova odst. 2. čl. 96 jaz. nař. Otázky, které se netýkají práv, zaručených v jazykovém zákoně a v jazykovém nařízení, nelze řešiti v jazykovém sporu ve smyslu § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař.

V případě, o který jde, domáhají se stěžovatelé dohlédacími stížnostmi, aby bylo vysloveno, že právem pojali do opisů určených pro sbírku listin určité části, v originále psané jazykem státním a jazykem německým, pouze v německém jazyku. Jde tu tedy pouze o otázku, zda opisy, které podle § 6 a § 90 knih. zák. připojeny byly ke knihovní žádosti, jako opisy vyhovují čili nic. Tato otázka nemá však s právy a povinnostmi stanovenými v jazykových předpisech nic společného. Ježto šlo o soudní okres s kvalifikovanou menšinou německou, měly strany právo žádati, aby jejich podání v jazyku německém i s přílohami v tomto jazyku bylo soudem přijato a podle čl. 27 odst. 2. jaz. nař. vyřízeno. Tohoto práva stran soud nijak neporušil. O tom, jaký má býti obsah opisů, určených pro sbírku listin, ani jazykový zákon, ani jazykové nařízení nic neustanovily a učinil-li knihovní soudce určité opatření proto, že opisy neshodovaly se s originály, nelze v takovém opatření spatřovati rozhodnutí o jazykovém právu, na něž by si strana mohla stěžovati dohlédací stížností podle § 7 jaz. zák. a čl. 69 jaz. nař. — Stížnost na rozhodnutí kr. soudu měla býti již presidiem tohoto kr. soudu jako nepřipustná odmítnuta. Nestalo-li se tak, nutno jak rozhodnutí kr. soudu, tak rozhodnutí presidia vrch. zem. soudu z moci úřední zrušiti, neboť v nich byla překročena práva, jež § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař. přiznaly státním orgánům dohlédacím.

In merito pokládá ministerstvo spravedlnosti postup kr. soudu, hledíc jmenovitě k § 17 instrukce, za správný.

V ý n o s m i n i s t e r s t v a s p r a v e d l n o s t i z e d n e 24. l i s t o p a d u 1926 č. 45.090/26.

R. v. z. s. dr. Schmidt.